

Л.М. Янчева, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.В. Бочуля, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ОБЛІКОВА ЛОГІКА ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Основною тенденцією соціально-економічного розвитку суспільства є формування нової електронної економіки, якою передбачено масштабне використання технологій для централізації процесів обробки інформації. Логіка економічного процесу передбачає безупинний розвиток підприємства, що досягається розробкою оперативних та стратегічних рішень. Помилковою є позиція щодо розмежування довго- та короткострокових аспектів політики підприємства. У будь-якому випадку ключовим та незворотнім є напрямок поєднання генеральної фінансової стратегії з оперативним управлінням, що забезпечує та оптимізує бізнес-процеси для отримання конкурентних переваг, росту та розвитку. В цьому аспекті домінуючу позицію займає саме облікова інформація, що за своєю природою є сукупністю апріорних відомостей та має якісні характеристики порівняно з іншим неструктурованим інформаційним масивом, отриманим в процесі розробки рішення безпосередньо перед його ухваленням.

Процес інтерференції розвитку підприємства залежить від внутрішніх та зовнішніх чинників, напрямку і оперативності управлінської політики підприємства. Необхідно враховувати зміни структури та масштабів бізнесу, мінливість законодавчої бази, нові вимоги ринку, перебудову економіки, гармонійність із загальним трендом розвитку тощо. Тобто має бути забезпечено паралельне рішення пов'язаних між собою оперативних завдань для реалізації стратегічної мети. Забезпечити це можна шляхом синхронізації бізнес-процесів та паралельної обробки інформації.

Новітні технології дозволяють якісно та в короткі строки структурно перебудувати систему обробки інформації відповідно до логічної системи архітектури підприємства (рис.). Складність полягає у зменшенні ризикованості економічної діяльності – для цього необхідно побудувати складну багаторівневу вертикально-інтегровану систему. Зробити це можливо за умови налагоджених інформаційних зв'язків, що базуються на релевантній інформації, отриманій з облікових документів.

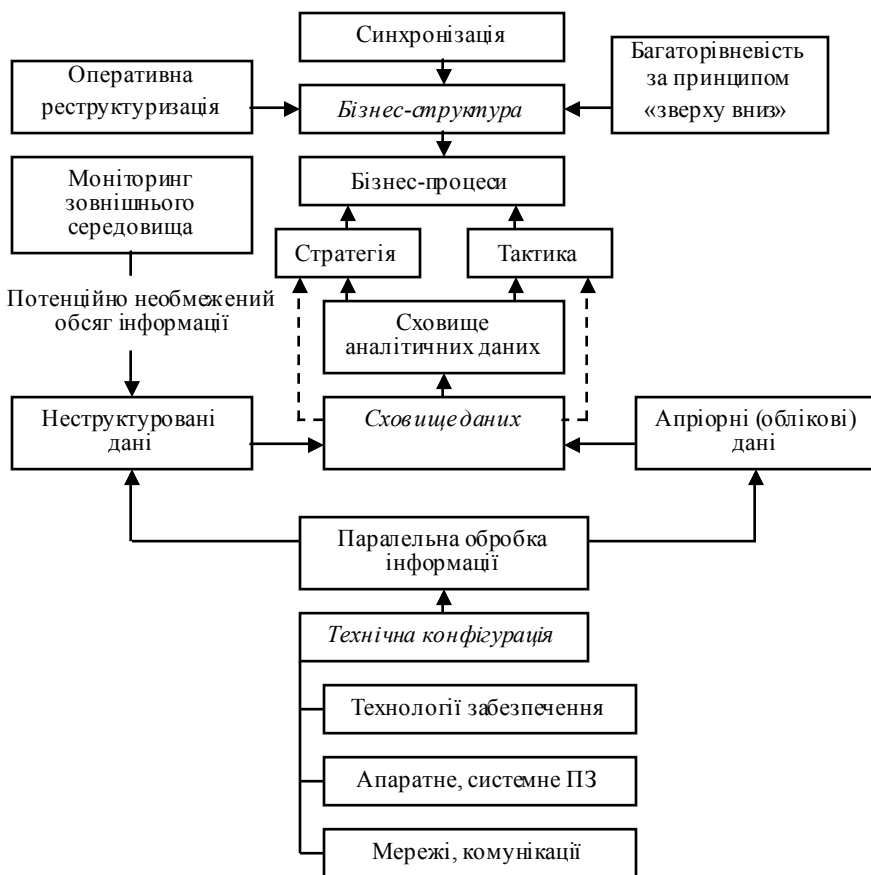

Рисунок – Логіка інформаційного потоку в архітектурі підприємства

У розвитку підприємства ключове місце займає формування сховища аналітичних даних – окрема база для управлінських цілей, наповнення якої здійснюється з облікових модулів. Логіка орієнтації саме на облікову інформацію походить з ідеї про базування управлінського рішення на інформаційних ресурсах, які знаходяться у розпорядженні уповноваженої особи. Облікова інформація є кінцевою з тієї точки зору, що інша неструктурована інформація не зможе якісно змінити інформаційне забезпечення управління та матиме більшу невизначеність та ризикованість.

Інша позиція націлена на те, що масив даних спостереження є невід’ємною частиною прийняття рішення із значної кількості

альтернатив, якість яких можна буде оцінити після безпосередньої реалізації. У цьому випадку вибір характеризується випадковістю та є ризикованим для розвитку підприємства.

Зважаючи на пряму залежність «тактика-стратегія», обґрунтованим є орієнтація на масив апріорних даних як таких, що відображають фактичну ситуацію та можуть бути задіяні для оцінки імовірнісних ризиків та загроз. Оптимальним є отримання беззаперечних якісних результатів виходячи з того, що рішення було спрямовано на досягнення кінцевої мети.

Інформаційне обслуговування має бути побудовано таким чином, щоб зацікавлений користувач мав можливість у будь-якій час оперативно отримувати інформацію з необхідним рівнем деталізації. Не відмовляючись від ідеї максимальної фільтрації інформації побудова інформаційної політики здійснюється на основі новітніх технологій, які здатні інтегрувати різні системи та інформаційні джерела, позиціонуючи їх як джерела інформації. Подальше формування окремої бази даних для цілей управління передбачає завантаження відфільтрованої інформації з різних джерел, яка має єдиний узгоджений вигляд, що відповідає запитам, зручний для навігації та оперативного аналізу.

Облікова логіка інтерференції розвитку підприємства полягає в тому, що при несприятливих наслідках процеси можуть бути зворотними – на основі фактичних даних можна змінити комерційну політику, посилити контроль за ресурсами, змінити політику в розрахунках, переглянути інтенсивність та якість грошових потоків тощо.

Завдання вибору оптимальної тактики та стратегії, їх інтеграції та прогнозування наслідків не має простого рішення. Необхідно проаналізувати поточні бізнес-процеси та визначити шляхи їх оптимізації, для чого можуть бути рекомендовані різні заходи, включаючи навіть стратегічну перебудову бізнес-архітектури. Починати перетворення необхідно з оцінки вимог бізнесу – ступеня його динамічності, порівняно із середніми показниками по галузі. Необхідно оцінити спрямування та швидкість короткострокових цілей та встановити рівень витрат для реалізації поставлених завдань. Не менш важливим є аналіз рівня викривлення – врахування відхилень від вектору розвитку. Складність полягає в різній інтенсивності розвитку структурних елементів архітектури підприємства. Показовим є максимальне наближення фактичних даних до запланованих. Підкреслимо, що мова не йде про наближення до прогнозованих даних, оскільки в прогнозуванні не передбачається безпосереднє

виконання прогнозів, а оцінюється загальна картина, що дозволяє передбачити відповідні зміни.

Життєвий цикл підприємства проходить в безпосередній залежності від вимог, очікувань та впливу зовнішнього середовища. Тому представляється проблемним усунення протиріч між внутрішніми завданнями розвитку та зовнішніми вимогами бізнесу. Важливо правильно та обґрунтовано розставити пріоритети в цілях короткострокових та довгострокових перспектив, не забувши зважити на ймовірність настання ризикових ситуацій та умов невизначеності.

Обліково-аналітичне забезпечення відіграє ключову роль й на завершальному етапі управління розвитком підприємства, оскільки дозволяє користувачу сформулювати шляхи розвитку та позначити їх векторне направлення з усвідомленням можливості отримання беззаперечно позитивного результату. Така думка базується на проаналізованому обсягу доступних ресурсів та потенційних можливостях, які не матимуть ризикованого характеру в перспективі та не призведуть до погіршення фінансового стану підприємства.

Підсумовуючи логіку розвитку підприємства, робимо висновок про комплексний характер планування, що полягає в інтеграції цілей, завдань, критеріїв, чинників довго- та короткострокових аспектів політики підприємства. Облікове підґрунтя результативності діяльності стає базою для розробки тактики та поточної реалізації планів, які під дією коригувальних заходів приводять до вибору стратегії як такої, що заснована на довгостроковому плануванні, моніторингу зовнішнього середовища та інформації з аналітичного банку даних, сформованого внаслідок реалізації оперативної моделі прогнозу.

Аксіомою є необхідність ініціації проєктів, оскільки відмова від розвитку призводить до зниження конкурентоспроможності, втрати фінансової стійкості, невідповідності динаміці ринку, витиснення з економічного середовища. Тому не є випадковою ідея про інтерференцію як обов'язкове явище сучасної економіки.

Основним напрямом розвитку підприємства стає безупинне досягнення максимуму цілей, що реалізується за рахунок наявних можливостей, виявити які здатна облікова система, що підтверджує думку про незамінність апріорної інформації для інтеграції тактики та стратегії розвитку підприємства. Важливим моментом стає пошук оптимального плану розвитку, якого існувати не може за визначенням – єдиною, універсальною, придатною будь-якому підприємству може бути тільки система обліку.